

Gatunki prymarnie internetowe w opowiadaniach publikowanych online - studium przypadku

Martyna Szczepaniak

niezależna badaczka

smartyna.szczepaniak@gmail.com

Streszczenie

W tym artykule przeanalizowano sposoby prezentowania gatunków prymarnie internetowych w opowiadaniach publikowanych online na przykładzie anglojęzycznego tekstu fanowskiego Like-Hate-Love Imagined, w którym autorka, dzięki możliwościom oferowanym przez stronę Archive of Our Own, uwzględniła zarówno imitacje wizualne, jak i tekstowe tych gatunków. Te ostatnie obecne są także w publikacjach drukowanych, co dodatkowo pozwoliło na wskazanie podobieństw i różnic w przytaczaniu gatunków prymarnie internetowych w druku i w internecie. Przez porównanie umieszczonych w opowiadaniu gatunków (postów i komentarzy na portalach społecznościowych, SMS-ów oraz rozmowy przez komunikator) z ich definicjami wskazano, że bez względu na sposób publikacji najwierniej oddanymi elementami tego typu przedstawięń są aspekty strukturalny i pragmatyczny gatunku. Częstsze w publikacjach online oddanie tych gatunków w formie obrazu pozwala na pełniejsze ukazanie tych aspektów, w tym przede wszystkim związanych z nimi elementów charakterystycznych dla języka internetu, tzn. multimedialności i interaktywności.

Słowa kluczowe: gatunki prymarnie internetowe, publikacja online, cytat struktury

Abstract

Primarily Internet Genres in Online Stories. A Case Study

This article analyses the methods of citing primarily internet genres in stories published online, based on Imagined's English fan fiction Like-Hate-Love, in which the author, thanks to the possibilities offered by Archive of Our Own website, imitated the genres both by images and text. The latter is used also to show internet genres in print which allowed to describe similarities and differences in presenting them between print and web publications. By comparing the genres included in the story (posts and comments from social network sites, SMS instant messaging) with their definitions, I show that regardless of the publication method the most faithful elements of such imitations are structural and pragmatistical aspects of genres. Presenting these genres through an image, which happens more often in online texts, allows one to more fully show these two aspects, including two characteristics of internet language, i.e. multimodality and interactivity.

Keywords: primarily internet genres, online publication, structural quotation.

1. Wstęp

Bohaterowie współczesnych narracji, tak jak my, wysyłają do siebie SMS-y, dzwonią, komunikują się ze sobą za pośrednictwem internetu. Część z tych wymian jest w utworach przytaczana, co oznacza, że w historii zostają wplecione przytoczenia, czyli teksty (lub ich fragmenty) imitujące przynależność do gatunków prymarnie internetowych¹ (np. czatu). Ze względu na różnice między drukiem a internetem, przytoczenia zawierają jedynie wybrane cechy tych gatunków. Pisarze ukazują przede wszystkim wybrane wizualne cechy: wyróżnienie nazwy użytkownika, sposób rozłożenia poszczególnych segmentów wypowiedzi lub charakterystyczne znaki (np. hasztagi). Dlatego też rozpoznanie przytaczanego gatunku prymarnie internetowego jest rzadko możliwe jedynie na podstawie analizy przytoczenia. Jego identyfikację umożliwiają informacje zawarte w narracji. One też zwykle przedstawiają multimedialność² i interaktywność przytaczanych gatunków (Szczepaniak 2022: 157–161).

Autorzy publikujący swoje teksty w internecie mają dostęp do narzędzi dających więcej możliwości. W tym artykule mam zamiar przeanalizować opowiadanie składające się wyłącznie z przytoczeń gatunków prymarnie internetowych, które zostało opublikowane na stronie Archive of Our Own (archiveofourown.org). Wybrałam je ze względu na dwojaki przytaczanie w nim tekstów internetowych: za pomocą obrazu i za pomocą tekstu. Ten drugi sposób stosowany jest zwykle w tekstach drukowanych, dlatego też niniejsza analiza pozwoli na wskazanie podobieństw i różnic między przytoczeniami gatunków prymarnie internetowych w druku a w publikacjach sieciowych.

Jako wzorce gatunkowe wykorzystam własne definicje przedstawionych w tekście gatunków utworzone zgodnie z modelem Marii Wojtak (2008). Uwzględnię przy tym uwagi Ewy Kaczmarz (2018), których celem jest teoretyczne przystosowanie powyższego modelu do specyfiki gatunków internetowych.

Na wybrany przeze mnie wzorzec gatunkowy składają się cztery aspekty: 1) strukturalny, który obejmuje sposób segmentacji danego tekstu oraz relacje między poszczególnymi częściami, a w przypadku gatunków internetowych także metadane³; 2) pragmatyczny, który przedstawia funkcję całego tekstu oraz jego poszczególnych segmentów, model sytuacji nadawczo-odbiorczej oraz kontekst życiowy gatunku. W przypadku tekstów internetowych

¹ Gatunki prymarnie internetowe to gatunki tekstów prymarnie internetowych, czyli stworzonych „z myślą o Internecie jako medium, w którym mają funkcjonować” (Grzenia 2006: 45).

² Pojęcie to występuje w tekstach naukowych także pod pojęciem multimodalności.

³ Jako metadane rozumiem automatycznie generowane dane towarzyszące opublikowanej wypowiedzi, np. nazwę użytkownika czy datę publikacji.

aspekt ten jest uzupełniony rozważaniami nad ich interaktywnością i samodzielnością; 3) poznawczy, który skupia się na temacie i sposobie jego ukazania; 4) stylistyczny, która jest opisem zdeterminowanych pragmatycznie i treściowo środków stylistycznych. W przypadku gatunków internetowych obejmuje to też wybory stylistyczne podyktowane znanym użytkownikom ograniczeniom danej strony. Granice między nimi są płynne, ponieważ aspekty wzajemnie się warunkują (Kaczmarz 2018: 75–79; Wojtak 2008: 346).

Istotne są dla mnie także ramy teoretyczne opisujące sposoby przytaczania. Wykorzystuję tu przede wszystkim pojęcie „cytatu struktury” Danuty Danek, którego kluczowym elementem jest zaznaczenie obcości cytowanego fragmentu będącego obrazem innego stylu. Nie wiąże się to z ograniczeniem funkcjonalności przytaczanych fragmentów, co więcej nie muszą one być częścią wcześniej istniejącego tekstu (Danek 1972: 81–91).

Stanisław Gajda w swoich rozważaniach wskazuje na kulturowe uwarunkowanie gatunków (2008: 130). W przypadku gatunków prymarnie internetowych różnice między społecznościami językowo-kulturowymi mają mniejsze znaczenie. Wynika to z uniformizacji kanału komunikacji. Dominacja angielszczyzny i kultury anglosaskiej sprawia, że teksty prymarnie internetowe w różnych językach są podobne do anglojęzycznych (Goroshko 2005: 415–419; Grzenia 2006: 23). Dlatego też polskie definicje gatunków prymarnie internetowych opisują także ich anglojęzyczne realizacje. Z tego powodu język, w jakim napisano opowiadanie, nie wpływa znacząco na analizę sposobu przytaczania w nim gatunków prymarnie internetowych.

2. Publikacja online - Archive of Our Own

Rozważając kwestie związane z publikowaniem online, należy wziąć pod uwagę ograniczenia i możliwości oferowane przez daną stronę internetową, ponieważ jest to czynnik mający znaczny wpływ na kształt tekstów (Kaczmarz 2018: 77). Analizowane opowiadanie zostało opublikowane wyłącznie na stronie Archive of Our Own (AO3), za której funkcjonowanie odpowiada Organization for Transformative Works (www.transformativeworks.org).

Strona ta została stworzona, by umożliwić archiwizację prac fanowskich, choć można tam umieszczać także oryginalne teksty. Użytkownicy mogą publikować również obrazy, filmy lub pliki dźwiękowe, lecz tylko teksty są przechowywane na serwerach platformy, one też stanowią większość prac na AO3.

Teksty można publikować, przenosząc je z innych stron lub też za pomocą wbudowanego edytora tekstu. Nie będę się tutaj zajmować metatekstami, dodawanymi na tym etapie, skupię się za to na samym edytorze tekstu. Ma on dwa tryby: „Rich text” i „HTML”. Zgodnie z nazwą ten drugi pozwala na wpisanie tekstu wraz z podstawowymi znacznikami HTML (lista znaczników, których można użyć, znajduje się na FAQ strony), ten pierwszy natomiast przypomina uproszczoną wersję typowego edytora tekstu. Można dzięki nim zmienić rozmiar czcionki, typ akapitu, wyróżnić fragment tekstu lub wstawić ilustrację czy wideo. Użytkownik może bez problemu przełączać się między tymi trybami, co ułatwia edycję tekstu.

Wśród listy znaczników HTML, których można użyć, nie ma takich, które pozwoliłyby np. na zmianę kroju lub koloru czcionki. Wprowadzenie tego typu modyfikacji jest możliwe, lecz potrzeba innego narzędzie – „work skins”. Tak też, korzystając z języka CSS, użytkownik może dodać własne typy czcionek, np. po to, by upozorować fragment tekstu pisany odręcznie przez bohatera.

Dużym ułatwieniem dla publikujących na AO3 jest obszerny FAQ z instrukcjami dotyczącymi używania opisanych wyżej narzędzi, dostępny w kilkudziesięciu językach, choć czasem w skróconej formie. Należy przy tym zaznaczyć, że instrukcje na stronie są ogólne, aby w pełni wykorzystać przedstawione możliwości autorzy potrzebują dodatkowej wiedzy, np. jak i gdzie opublikować ilustrację, by następnie bez problemu umieścić ją w tekście, czy też jak zakodować w języku CSS określoną czcionkę.

Ułatwieniem dla twórców starających się przedstawić gatunki prymarnie internetowe są również różnego rodzaju programy, które pozwalają na stworzenie realistycznie wyglądających obrazów imitujących zrzut ekranu aplikacji czy fragment strony danego portalu społecznościowego. Zapewniają one ramę wizualną, którą następnie wypełnia się treścią (w tym metadanymi).

3. *Like–Hate–Love Imagined*

Wybrany anglojęzyczny tekst jest przykładem twórczości charakterystycznej dla fandomu kreatywnego (Lisowska-Magdziarz 2017: 17), co oznacza, że autorka o nicku Imagined wykorzystała elementy istniejącego tekstu kultury, by stworzyć z nich własną historię.

Tekstem kanonicznym⁴ analizowanego fanfika jest serial „Merlin” emitowany przez stację BBC w latach 2008–2012. Ma on 65 odcinków podzielonych na 5 sezonów i jest

⁴ Tekst będący podstawą fanowskich działań, zwykle wydany w obiegu oficjalnym.

przygodową wariacją legend arturiańskich. Głównym wątkiem tej opowieści są perypetie młodego Merlina (Colin Morgan), który pomaga księciu, a w późniejszych sezonach królowi, Arthurowi (Bradley James) zwyciężyć magicznych przeciwników, jednocześnie ukrywając swe nadnaturalne zdolności, ponieważ król Uther (Anthony Head) obwinia magię za śmierć swojej żony i praktykowanie czarów jest karane śmiercią. Jedną z głównych przeciwniczek jest Morgana (Katie McGrath), która początkowo mieszka w Camelocie jako podopieczna Uthera (później okazuje się, że jest jego córką). Istotną postacią jest także Gwen (Angel Coulby), najpierw pokojówka Morgany i przyjaciółka Merlina, który w tej wersji też jest służącym, a następnie ukochana Arthura i królowa Camelotu. W kontekście opowiadania należy jeszcze wspomnieć o postaciach epizodycznych: Lancelocie (Santiago Cabrera), rycerzu i potencjalnym ukochanym Gwen; Frei (Laura Donnelly), ukochanej Merlina, wygnanej z obozu druidów z powodu ciąży na niej kłątwy; Leonie (Rupert Young), rycerzu Camelotu od początku serialu oraz Willu (Joe Dempsie), przyjacielu Merlina z dzieciństwa, który jest wrogo nastawiony do sfer wyższych.

W tekście *Imagined* akcja rozgrywa się w czasach współczesnych, a świat przedstawiony został pozbawiony elementów magicznych. Podstawowe relacje między bohaterami są ukazywane z punktu widzenia społeczności fanowskiej interpretującej związek Merlina i Arthura jako romantyczny. Morgana jest siostrą Arthura, a ich relacja jest nieco antagonistyczna, co odzwierciedla pierwsze sezony serialu; Gwen – jego byłą dziewczyną, obecnie w związku z Lancelotem; Uther – kochającym swoje dzieci, ale nie do końca je rozumiejącym ojcem; Freya – bliską przyjaciółką Merlina, która udaje przed swoją homofobiczną rodziną, że jest z nim w związku, by uniknąć wyrzucenia z domu; Will – jego przyjacielem, darzącym niechęcią jego nowego bogatego znajomego.

Opowiadanie opisuje romantyczne perypetie pary głównych bohaterów, przedstawiając moment zapoznania, rozwój uczuć, sytuację konfliktową wynikającą z nieporozumienia i jej szczęśliwe rozwiązanie. Zaczyna się od tego, że Arthur przypadkowo polubił zdjęcie Merlina na Instagramie, ponieważ wydawało mu się, że skądś go kojarzy, a to sprawiło, że zaczęli ze sobą rozmawiać, choć początkowo były to przede wszystkim wzajemne docinki. Tuż przed ich pierwszą randką Morgana wysłała bratu link do postu Frei, w którym zdjęciu Merlina towarzyszą następujące słowa: „najdroższy @merlinwylt, tak dobrze sobie ostatnio radzisz. masz doktorat w kieszeni, wielkie plany przed sobą. kocham cię od lat i zawsze będę kochać. nie mogę się doczekać, co przyniesie nasza wspólna przyszłość [my dearest @merlinwylt, you've been doing such a good job lately. got your phd in the pocket and big things ahead.

i've loved you for ages and will love you forever. i'm looking forward to seeing what our lives together will bring]"⁵ (Imagined 2023). Arthur zrywa z Merlinem wszelki kontakt, dlatego to ich wspólna znajoma Gwen wyjaśnia mu, że mężczyzna jedynie udaje partnera Frei przed jej rodziną. Para godzi się, a ostatni post w ramach fanfika pokazuje ich pierwszą rocznicę.

Akcja przedstawiona jest za pomocą postów na portalach społecznościowych: na Instagramie, Facebooku oraz Twitterze⁶, komentarzy obecnych pod tymi postami i rozmów prowadzonych za pomocą komunikatora na Instagramie oraz SMS-ów. Tylko SMS-y i tweety zostały zapisane, pozostałe wypowiedzi przedstawiono na ilustracjach. Dwie z nich pokazują akcje wykonywane na portalu Instagram – odebranie przez Arthura prośby Merlina o dodanie do znajomych oraz zablokowanie konta Merlina przez Arthura. Jeszcze jednym elementem tekstowym w opowiadaniu są komunikaty systemowe, wyróżnione pogrubioną czcionką i wyśrodkowane: informacja o nieodebranych połączeniach oraz o zablokowaniu numeru Merlina przez Arthura.

Już samo takie wykorzystanie gatunków prymarnie internetowych do budowy historii uwiarygodnia ją: akcje na portalach społecznościowych są motorem postępowania postaci lub też sposobem upowszechniania ich działań *offline* (Mazurek 2018: 87).

4. Post na portalu społecznościowym

Obecnie korzystanie z internetu często oznacza korzystanie z portali społecznościowych, by opublikować tam własny post lub też przeczytać (i zareagować na) wypowiedź kogoś z grona znajomych. Tak też robią bohaterowie opowiadania Imagined, od tego gatunku zacznę też moją analizę.

W ramach aspektu strukturalnego postu na portalu społecznościowym należy wskazać, że jest on krótkim, często jednosegmentowym tekstem, poprzedzonym datą publikacji (w formie godziny i daty lub jednostki czasu, jaka upłynęła od jego opublikowania) i nazwą nadawcy. Na wszystkich analizowanych tu portalach jej częścią jest ikona przedstawiająca użytkownika. Zgodnie z regulaminem Facebooka nazwą powinny być imię i nazwisko użytkownika, wymagań takich nie stawiają ani Instagram, ani Twitter, choć na tych platformach istnieją inne reguły dotyczące tworzenia nazw kont. Jest to element z pogranicza aspektów

⁵ Wszystkie tłumaczenia fragmentów tekstu fanfika są mojego autorstwa z wyjątkiem przekładów elementów interfejsów. Fragmenty te nie zostały poprawione pod względem językowym, dotyczy to przede wszystkim ich interpunkcji i odmiany niektórych wyrazów.

⁶ Obecnie X. W artykule używam nazwy Twitter, ponieważ pod taką nazwą funkcjonował ten portal w momencie publikacji tekstu Imagined.

pragmatycznego oraz stylistycznego. Częścią aspektu strukturalnego jest za to multimedialność postu. Typ medium zależy częściowo od portalu, na którym jest publikowany: na Instagramie element wizualny jest obowiązkowy, lecz podobnych ograniczeń nie ma na pozostałych dwóch portalach. Główną cechą w ramach aspektu pragmatycznego jest to, że post ma jednego określonego autora i jest skierowany do wielu odbiorców, w założeniu znanych, którzy będą zainteresowani tym, co dzieje się w życiu danej osoby. Nadrzędną funkcją postu jest funkcja ekspresywna. Sposób, w jaki tekst zostanie wyświetlony przez odbiorcę, jest w dużym stopniu zależny od interfejsu. Tekst może zostać przez innych użytkowników oceniony – w przypadku portali społecznościowych jest to zazwyczaj ocena pozytywna – „skopiowany”, czyli opublikowany na stronie odbiorcy w niezmiennym kształcie z towarzyszeniem oryginalnych metadanych⁷ lub skomentowany. Te zamierzone i zaprojektowane przez autora reakcje odbiorców świadczą o interaktywności gatunku. Wypowiedzi „skopiowane” i autorskie mają ten sam status. Tagi, które mogą wypowiedzi towarzyszyć (co jest cechą aspektu strukturalnego), pełnią funkcję informacyjną – zwięźle podsumowują jej tematykę – i fatyczną – umożliwiają przejście do innych postów z danym tagiem (co należy do aspektu pragmatycznego). W ramach aspektu poznawczego należy wskazać, że posty są fragmentaryczne, skupiają się na aktualnych wydarzeniach z życia nadawcy i ujmują temat w sposób subiektywny. Pomimo możliwości edycji własnych tekstów, często są one niestaranne, co świadczy także o ich spontaniczności. Są to jedne z wyznaczników potoczności tych tekstów, cecha ta przynależy do aspektu stylistycznego. Użytkownicy mogą też usuwać swoje posty (Szczepaniak 2022: 82–91).

Imagined zawarła w swym opowiadaniu przytoczenia 7 postów na Instagramie (po 3 Merlina i Arthura, jeden Frei), 3 na Facebooku (wszystkie Uthera) i 5 na Twitterze (3 Arthura i 2 Merlina). Pierwsze dwa portale można rozpoznać dzięki dokładnemu graficznemu przedstawieniu ich interfejsów, dodatkowo zostały one wprost nazwane w opowiadaniu. Działania bohaterów na Instagramie zawiązują akcję i są przez nich później omawiane, a w segmencie po drugim poście Uthera Arthur prosi Morganę: „Czy możemy coś zrobić w kwestii Ojca? Nie możesz zhakować jego konta na Facebooku czy coś. Jestem zdesperowany [Can we please do something about Father. Can't you hack his Facebook or something. I'm desperate.]” (Imagined 2023). W przypadku Twittera – jedynych postów nieprzedstawionych obrazem, a więc bez ikon – portal jest sugerowany przez sposób zapisu: teksty postaci

⁷ Na Instagramie „skopiowany” tekst jest widoczny tylko dla użytkownika, który go „skopiował” w zakładce „Zapisane”. Można je także udostępniać w ramach „Stories”, ale te dostępne są jedynie przez 24 godziny i nie są częścią feedu.

rozpoczynają się od pogrubionej @ i nazwy konta, różnej od nazwy użytkownika. Brak innych informacji w tekście opowiadania sprawia, że rozpoznanie to jest jedynie hipotezą. Świadczą o tym także komentarze innych fanów: wielokrotnie chwalą realistyczne przedstawienie komunikacji internetowej przez autorkę, przy czym na trzydzieści komentarzy w trzech pojawia się słowo ‘Instagram’, a w czterech – ‘Facebook’.

Przytoczenia postów są krótkie, składają się z jednego lub, w kilku przypadkach, dwóch segmentów. Tym na Instagramie i Facebooku towarzyszy data publikacji oraz ikona i nazwa nadawcy. Jak już wspomniałam, tweety w opowiadaniu poprzedzone są nazwą użytkownika – którą jest imię bohatera – wyróżnioną pogrubioną czcionką i nazwą konta, które są jedynymi metadanymi uwzględnionymi przez Imagined. Na Instagramie i Twitterze bohaterowie posługują się nickami, natomiast na Facebooku pełnym imieniem i nazwiskiem, zgodnie z zasadami obowiązującymi na tych portalach. Nicki poszczególnych postaci na pierwszych dwóch portalach albo są takie same, albo podobne, co wynika z faktu, że ich podstawą są imiona bohaterów (por. Tabela 1). Dzięki temu fani serialu mogą łatwo rozszyfrować wykorzystane w opowiadaniu nazwy. Identyfikację ułatwiają zdjęcia profilowe widoczne na ilustracjach postów z Facebooka i Instagramu, które wykorzystują wizerunki aktorów dla przedstawienia odgrywanych przez nich postaci (por. Hautsch 2022, par. 3.4).

Tabela 1. Nicki bohaterów w *Like-Hate-Love*

nazwa serialowa	nick na Facebooku	nick na Instagramie	nick na Twitterze
Arthur Pendragon	Arthur Pendragon	arthurpen	Arthurpen
Freya (Lady of the Lake)		freyalake	freyalake
Gwen/Guinevere		guineverexx	gwenevere
Lancelot du Lac		lancedulac	
Leon		leon1	leonspoetry
Merlin/Emrys	Merlin Wylt	merlinwylt	Merlinw
Morgana	Morgana Pendragon	morgana.p	thisismorgana
Uther Pendragon	Uther Pendragon		
Will		willtheman	willtheman

Wszystkie przytoczenia postów na Instagramie i dwa na Facebooku posiadają komponent wizualny. Autorka wykorzystwała tu zdjęcia aktorów: z innych seriali, materiałów promocyjnych, czasopism, wydarzeń oraz oficjalnych kont aktorów na Instagramie. Czasem poddano je dodatkowej edycji, zwykle wyborowi odpowiedniego fragmentu oryginalnego obrazu. Pierwsze zdjęcie w fanfiku, któremu towarzyszy podpis: „a mówili że życie naukowca nigdy nie będzie nudne [and they said the life of an academic would never be boring]”

(Imagined 2023) jest fragmentem materiału promującego audycję, w której Colin Morgan czytał *Autumn Journals* Louis MacNeice'a. W fanfiku nie widać tytułu książki, a fragment profilu poety w tle staje się wzorem na ścianie⁸. Profesjonalny charakter zdjęć nie zaburza poczucia realizmu, przede wszystkim ze względu na wymóg estetyzacji publikowanych na Instagramie fotografii. Towarzyszy mu założenie, że zdjęcie przed publikacją zostało poddane obróbce (Lavrence & Cambre 2020: 6–7), która zresztą stanowi jeden z kroków publikacji na tym portalu.

We wszystkich przypadkach to tekst odgrywa kluczową rolę, nadając kontekst zdjęciu i wpisując je w fikcyjne życie bohaterów. Tak też zdjęcie Colina Morgana z serialu „Żywi i umarli” staje się zdjęciem Merlina z jego pikniku z Arthurem. Odpowiada to typowym relacjom między obrazem a tekstem na Instagramie: tekst towarzyszący obrazowi pozwala go zinterpretować zgodnie z zamierzeniem autora, najczęściej polega to na opisanu okoliczności powstania danego zdjęcia (Powierska 2023: 17–25). W pozostałych przypadkach, czyli jednego przytoczenia postu na Facebooku i przytoczonych tweetów, są to teksty monomedialne, wyłącznie werbalne, co w przypadku Twittera odpowiada większości publikowanych tam komunikatów (Sobczak 2020: 37).

Przytoczenia postów mają zawsze jednego autora i są skierowane do wielu odbiorców, przede wszystkim znajomych bohaterów. Fakt, że jest to tylko część realnej grupy odbiorczej jest istotna dla akcji: Arthur na początku opowiadania nie jest znajomym Merlina, a fakt, że nie jest zamierzonym odbiorcą postu Frei jest przyczyną jego nieporozumienia z Merlinem. Przytoczenia postów ukazują, co się dzieje w życiu bohaterów: Merlin pisze o przygotowaniu do obrony pracy doktorskiej („czemu muszę jeszcze przeczytać 613763 recenzji. pomocy. potrzebuję weekendu [why do i still need to look at 613763 reviews. help. i need the weekend]”; Imagined 2023), Arthur komentuje przygotowania do randki („Chyba właśnie zrujnowałem ojcu urodziny, mówiąc mu, że nie skontaktuję się z żadnym z mężczyzn, których mi znalazł. Boże, już to sprawia, że ta randka jest warta zachodu [I think I've just ruined my father's birthday by telling him I won't be reaching out to any of the men he's found for me. God, this has made that date already worth it.]”; Imagined 2023), a w ostatnim poście relacjonuje humorystycznie przebieg pierwszej rocznicy („Zaprosiłem tego idiotę @merlinwylt na romantyczny piknik, a ten zamiast tego ocenia prace. Nie umawiajcie się z

⁸ Część zdjęć, które uległy przetworzeniu, już wcześniej krążyła w takiej formie w internecie, m.in. na stronie Pinterest i to z tych wersji mogła skorzystać Imagined. W przedstawionym przypadku również wymagało to wprowadzenia dodatkowych zmian – odnaleziono przede mną wersje tego zdjęcia na Pintereste ukazują tytuł książki, a tło wyraźniej jest fragmentem portretu.

naukowcami. Wszystkiego najlepszego z okazji pierwszej rocznicy [I took this idiot @merlinwyllt out for a romantic picknick and instead he keeps grading papers. Don't date an academic. Happy one year anniversary]"; Imagined 2023) Wyjątkiem są tu posty Uthera, który w ten sposób próbuje znaleźć partnera swojemu synowi:

Czy ktoś z moich znajomych zna jakichś homoseksualnych bądź biseksualnych mężczyzn w przedziale 27 do 40 lat? Mój drogi syn Arthur nie ma jeszcze życiowego partnera, czego szczerze żałuję. Chciałbym znaleźć dlań odpowiedniego, młodego mężczyznę, z którym mógłby dzielić swoje życie. Musi umieć ciężko pracować, mieć silne poczucie moralności i pragnąć życia rodzinnego. [Does any of my acquaintances know any homosexual and/or bisexual men between 27 and 40 years of age? My dear son Arthur does not yet have a life partner, which I regret most sincerely. I would like to find him an eligible young man to share his life with. He must be a hard worker with strong morals and desire family life.]

(Imagined 2023)

Niedopasowanie wypowiedzi Uthera i portalu jest jednak zabiegiem celowym, a jego humorystyczny wydźwięk docenili czytelnicy. Dodatkowo to jeden z sygnałów wskazujących na nieprzystosowanie bohatera do korzystania z portali społecznościowych.

Imagined ukazała imitację aplikacji Instagramu i strony internetowej Facebooka, co widoczne jest w sposobie wizualnego przedstawienia przytoczeń postów na tych portalach, łącznie z towarzyszącymi im metadanymi i innymi wypowiedziami. Wskazuje to także na to, że teksty te widzimy jako Arthur: ostatnim elementem ilustracji postów na Facebooku jest pusty dymek zachęcający do skomentowania i towarzysząca mu ikona przedstawiająca Bradleya Jamesa; na Instagramie obok nazwy użytkownika innych postaci jest informacja o tym, że Arthur daną osobę śledzi lub też link to umożliwiający. Można więc wywnioskować, że także przytoczenia postów na Twitterze widzimy z jego punktu widzenia, jednak w samej formie tweetów nie ma nic, co by na to wskazywało.

Powyższe wyliczenie wskazuje też na sposób, w jaki zostały zaznaczone reakcje fikcyjnych odbiorców tych tekstów – ponownie tylko przy przytoczeniach postów na Instagramie i Facebooku – mianowicie jest to częścią metadanych zawartych na ilustracji w sposób imitujący ich zaznaczenia na tych portalach. Na Instagramie jest to komunikat o tym, ile osób polubiło dany post ze wskazaniem jednego ze znajomych (co w ramach fanfika dodatkowo określa krąg znajomych Arthura) oraz pokazanie wybranych komentarzy z zaznaczeniem ich pełnej liczby. Na Facebooku jest to symboliczne zaznaczenie emotikonami

typów reakcji (przeważnie pozytywnych) wraz z ogólną ich liczbą oraz pokazanie wybranych komentarzy z zaznaczeniem ich pełnej liczby. Brak tu informacji o „skopiowaniach”, choć ilustracje zawierają ikonę, która tę akcję symbolizuje, co sugeruje, że żaden użytkownik się na nią nie zdecydował. Co istotne, z umieszczonych w opowiadaniu ilustracji wynika, że polubienie i podobne reakcje są częstsze niż komentowanie, co odpowiada sytuacji na portalach społecznościowych (Kępa-Figura 2021: 183; Szczepaniak 2022: 83–84). Wyjątkiem są tweety bohaterów, jedyną reakcją są obecne pod nimi komentarze. Żadne z przytoczeń nie zawiera tagów. Dotyczy to także przytoczeń postów na tych platformach, na których powszechnie się ich używa, czyli Twitterze i Instagramie (Wysokińska 2016: 143).

Wypowiedzi bohaterów zostały przez autorkę zróżnicowane stylistycznie. Uther, co ponownie świadczy o pewnym jego nieprzystosowaniu do medium, pisze pełnymi zdaniami, a jego słownictwo należy do bardziej formalnego rejestru angielszczyzny. Arthur podobnie, używa wyłącznie pełnych zdań, ale jego słownictwo nie jest aż tak formalne. Merlin i Freya piszą językiem potocznym, nie używają dużych liter oraz stosują skróty, przede wszystkim ‘u’ zamiast ‘you’, np. „why are some people. honestly. i’m so tired.” (Imagined 2023) czy „or u can just delete the app <3” (Imagined 2023)⁹. Takie zróżnicowanie stylistyczne reprodukuje podziały społeczne tekstu kanonicznego.

O ile z punktu widzenia gatunku traktuję te trzy platformy wymiennie, w tym miejscu chciałabym wskazać na różnice w ich używaniu, które zostały przedstawione przez Imagined, co również uwiarygodnia świat przedstawiony. Fakt, że Uther, najstarsza postać, korzysta jedynie z Facebooka, a pozostali bohaterowie posiadają konta na wszystkich trzech platformach a na Facebooku jedynie komentują jego posty, współgra z opinią, że młodzi użytkownicy preferują inne platformy. Także podział typów informacji – pomijając posty Uthera, o których atypowości już wspomniałam – jest zgodny z wynikami badań motywacji publikowania treści na tych portalach społecznościowych. Wedle ustaleń badaczy to Instagram jest najczęściej wybierany przez młodych ludzi by zaprezentować siebie (Alhabash & Ma 2017: 5), stąd też wśród umieszczonych tam komunikatów przeważają zdjęcia przedstawiające bohaterów, którzy są właścicielami danego konta. Innym powodem publikowania na Instagramie jest archiwizacja wspomnień (Powierska 2023: 18) i tego typu posty również można znaleźć w tekście Imagined. Widać tu również ograniczenia charakterystyczne dla tego typu zdjęć: prezentują przede wszystkim pojedyncze osoby lub wydarzenia w ramach

⁹ Drugi przykład jest komentarzem, nie postem. Umieszczam go w tym miejscu, ponieważ styl wypowiedzi postaci nie zmienia się w zależności od gatunku tekstu, dlatego też późniejsze analizy przedstawienia tego aspektu odwołują się do jego zaprezentowania w przytoczeniach postów.

społeczności – jak charytatywny mecz Arthura – a nie ma wśród nich rodzinnych fotografii (por. Serafinelli 2020: 8–9). Autorka ukazała także obecność kont promocyjnych – pojawiają się one wśród sugerowanych Arthurowi kont do śledzenia.

5. Komentarz na portalu społecznościowym

Komentarze to nieodłączna część mediów społecznościowych. Na portalach społecznościowych są to, w ramach aspektu strukturalnego, umieszczone pod tekstem nadrzędnym krótkie, jednosegmentowe teksty poprzedzone metadanymi zawierającymi datę publikacji oraz nazwę nadawcy. Nazwa nadawcy zwykle stanowi jednocześnie link do konta danego użytkownika na portalu społecznościowym, co pozwala go na nim zidentyfikować. Jednocześnie stopień, w jakim ta identyfikacja jest możliwa poza portalem, różni się na każdym z nich. Komentarze są multimedialne, przy czym tekst pisany jest zwykle ich głównym elementem. Opisując aspekt pragmatyczny, należy wskazać na niesamodzielność gatunku, oraz fakt, że skierowany jest do nieokreślonego odbiorcy – a właściwie grupy odbiorców, do której zazwyczaj należy autor tekstu nadrzędnego. Tekst nadrzędny wyznacza też temat komentarza, co jest częścią aspektu poznawczego. W przypadku portali społecznościowych jego treść przeważnie zawiera pozytywną ocenę jakiegoś zjawiska przez konkretnego użytkownika, przy czym zakłada pewną obiektywność takiej oceny. Wskazuje to na ekspresywną funkcję komentarza, będącą częścią aspektu pragmatycznego. Na portalach społecznościowych teksty te są oceniane przez innych, ponownie na ogół pozytywnie. Świadczy to o ich interaktywności. Po opublikowaniu autor tekstu nadrzędnego może komentarz usunąć, takiej możliwości nie mają autorzy komentarzy, nie mogą ich też edytować. Te dwie cechy należą do aspektu pragmatycznego. Łączą się z aspektem stylistycznym: niestarannością i ekspresywnością, które są jednymi z wyznaczników stylu potocznego obecnego w komentarzach także na poziomie używanego języka (Szczepaniak 2022: 64–70; 94).

Like–Hate–Love zawiera 39 przytoczeń komentarzy: 6 pod postami na Facebooku (3 Arthura, po jednym Merlina, Morgany i Uthera), 20 pod postami na Instagramie (8 Merlina, 5 Arthura, po 2 Frei i Morgany, po jednym Gwen i Lancelota), 27 pod postami na Twitterze (po 6 Merlina i Gwen, po 5 Arthura i Morgany, po 2 Leona i Willa oraz jeden Frei). W przypadku przedstawień z dwóch pierwszych portali, wyraźnie zaznaczono, że są to jedynie wybrane komentarze. Tak jak w przypadku wyżej opisanego gatunku, ich rozpoznanie przez

czytelników w dużej mierze opiera się na wskazówkach wizualnych – w tym przypadku ich umiejscowieniu wobec głównego postu. Dotyczy to także przytoczeń na Twitterze¹⁰.

Wszystkie komentarze w opowiadaniu są krótkimi, jednosegmentowymi tekstami poprzedzonymi nazwą nadawcy, tą samą, która figuruje przy postach danych postaci. Jedynie przytoczenia komentarzy na Facebooku zawierają także datę publikacji i ikonę. Należy jednak zauważyć, że brak daty publikacji charakteryzuje także prawdziwe komentarze na Instagramie, a więc jest to kolejny element uwiarygodniający.

Przytoczenia komentarzy są w większości werbalne, siedem z nich kończy się emotikoną (lub emotikonami), dodatkowo wzmacniającą emocjonalny przekaz w nich zawarty, np. Freya skomentowała post Merlina o nadchodzącej promocji doktorskiej następująco: „loml¹¹, tak ciężko na to pracowałeś, a twoja dysertacja jest CUDOWNA! powodzenia kotku ❤️ 😊 [loml you’ve worked so hard for this and your dissertation is AMAZING! good luck babe ❤️ 😊” (Imagined 2023). W jednym przypadku całość komentarza to emotikony: na post Frei będący zarzewiem głównego konfliktu, Merlin odpowiedział kombinacją dwóch emotikon: „ 😊 ❤️” (Imagined 2023), które wyrażają odwzajemnienie pozytywnych uczuć wyrażonych przez bohaterkę w poście (por. Podviazkina 2020: 125).

Co istotne, przytoczone komentarze odwołują się nie tylko do tekstu nadrzędnego (31 komentarzy), ale też do innych komentarzy (22 komentarze). Dobrym tego przykładem jest następujący ciąg wypowiedzi spod zacytowanego wcześniej postu Uthera:

Arthur Pendragon Ojcie, to naprawdę nie jest konieczne. Proszę, przestań.

Lubię to Odpowiedz 23 min

Morgana Pendragon Och Arthur nie bądź taki niewdzięczny! 😊

Wrr Odpowiedz 11 min

[**Arthur Pendragon** Father, this is not at all necessary. Please don't.

Like Reply 23 min

Morgana Pendragon Oh Arthur don't be so ungrateful! 😊

Angry Reply 11 min]

(Imagined 2023)

¹⁰ W tym miejscu chciałabym zwrócić uwagę, że przytoczenia komentarzy pierwszego stopnia można również zinterpretować jako tweety, które nawiązują do czyjejś wypowiedzi.

¹¹ Skrót *love of my life* czyli miłości mojego życia.

Ilustracje imitują sposób ukazywania dwupoziomowości komentarzy na stronie Facebooka – co widać na powyższym przykładzie. W przypadku Twittera przytoczenia komentarzy pierwszego poziomu, w przeciwieństwie do przytoczeń tweetów, nie zawierają nazwy użytkownika, a te drugiego poziomu dodatkowo są zaznaczone większym wcięciem i poziomą kreską. Nie odzwierciedla to ich przedstawienia na tym portalu. W tym wypadku jest to zrozumiałe także ze względu na czytelność. Komentarze na Twitterze na poziomie interfejsu są traktowane jako osobne posty, więc aby zobaczyć komentarze drugiego stopnia, trzeba przejść na stronę komentarza, którego dotyczą (na stronie tej nie ma jednak innych komentarzy pierwszego stopnia). W fanfiku komentarze drugiego stopnia pod postami na Instagramie zaczynają się od zwrotu do autora komentarza pierwszego stopnia, natomiast nie zostały w żaden sposób wyróżnione wizualnie. Odtwarza to sposób ich przedstawienia w aplikacji.

Ta dwupoziomowość wskazuje na dialogowość komentarzy, którą autorka wykorzystała dla przedstawienia rozmów prowadzonych przez postacie w przestrzeni publicznej. Post, którego dotyczą, jest jedynie zawiązaniem tematu:

[zdjęcie: Bradley James w stroju piłkarskim na murawie]

Lubią to **morgana.p** i **31 inne osoby**

arthurpen: Wczoraj dobrze zagraliśmy!

Zobacz wszystkie komentarze: 12

merlinwyllt: niech zgadnę, zaliczyłeś hat-tricka

arthurpen: @merlinwyllt Jestem obrońcą, więc nie. Ale gratuluję rozległego słownictwa, ponieważ wątpię, żebyś sam grał.

merlinwyllt: @arthurpen o to dlatego twoje ataki są takie słabe. teraz ma to sens

[Liked by **morgana.p** and **31 others**

arthurpen: We had a good game yesterday!

View all 12 comments

merlinwyllt: let me guess you got a hat-trick

arthurpen: @merlinwyllt I'm a defender, so no. Congratulations on your extensive vocabulary, though, since I doubt you play.

merlinwyllt: @arthurpen oh thats why ur attacks are so weak. it all makes sense now]

(Imagined 2023)

Charakterystyczne są tu złośliwości Arthura i Merlina, obecne w większości ich rozmów, a które są jednym z wyznaczników ich relacji zarówno w serialu, jak i w tekstach fanowskich.

Takie wykorzystanie komentarzy oznacza, że rzadko zawierają ocenę zjawiska przedstawianego w tekście nadrzędnym, choć są z nim tematycznie powiązane. Ich główną funkcją staje się przez to funkcja fatyczna, co również odzwierciedla sposób, w jaki użytkownicy portali społecznościowych wykorzystują ten gatunek (Segev 2023: 8; Urzędowska 2019: 135).

Tylko dwa przytoczenia komentarzy zostały ocenione – oba na Facebooku. Poprzez przyjęcie punktu widzenia Arthura możliwość takiej reakcji została zaznaczona pod każdym komentarzem na Facebooku, co wyraźniej wskazuje na jej istnienie. Takiego wizualnego zaznaczenia brak w przytoczeniach komentarzy na Instagramie i Twitterze. W pierwszym przypadku jest to typ metadanych, którego nie przeniesiono z aplikacji, w drugim łączy się to z ogólnym brakiem metadanych towarzyszących obecnym w fanfiku postom i komentarzom z tego portalu.

Styl komentarzy wygląda tak samo, jak styl postów, co tylko podkreśla ich rolę w kreowaniu postaci. Lancelot, Leon oraz Morgana należą do grupy piszących poprawną angielszczyzną, a Will i Gwen do grupy używającej internetowego slangu. Podział ten odpowiada podziałowi na arystokrację i służących w ramach serialu¹². Ciekawy w tym kontekście jest komentarz Merlina na Facebooku: „Dziękuję Ci, Utherze 😊 [Thank you, Uther 😊]” (Imagined 2023). Brak tak często używanych przez tę postać skrótów czy uwzględnienie dużych liter wynika z tego, że bohater kieruje swoją wypowiedź do Uthera. Ponownie wskazuje to na funkcję charakteryzującą stylu wypowiedzi postaci – w tym wypadku prezentuje kompetencje komunikacyjne Merlina.

6. *Instant messaging/SMS*

Do rozmów bohaterowie opowiadania wykorzystują nie tylko komentarze. Oprócz tego SMS-ują między sobą, czy rozmawiają przez komunikator na Instagramie. Ze względu na podobieństwo SMS-ów i *instant messaging* (IM) analizuję je razem. Poniższa definicja skupia się na SMS-ach, ponieważ ten gatunek dominuje w opowiadaniu.

W ramach aspektu strukturalnego istotną cechą SMS-a jest fakt, że jest krótkim, jednosegmentowym tekstem (Malinowska 2004: 194–195). Kiedyś jego długość była

¹² Nie uwzględnia on jednak zmian w statusie społecznym. Przyjmuje przez to pewną stałą interpretację postaci, co widać najwyraźniej w przypadku Gwen i Lancelota. Gwen należy do warstwy niższej, co ignoruje jej późniejszy awans na królową, a Lancelot do warstwy wyższej, choć istotnym wątkiem w serialu jest jego brak szlachectwa, który uniemożliwił mu zostanie rycerzem w służbie Uthera.

ograniczona wymogami technicznymi, bo wiadomości dłuższe niż 160 znaków były dzielone, co wiązało się też ze zwiększeniem kosztu ich wysłania (Wolańska 2002: 22). W przypadku IM tekstem nazywam całość wymiany składającej się z wielu bardzo krótkich segmentów, choć także tu nadawcy czasem wysyłają kilka wypowiedzi, by przedstawić jedną myśl (Crystal 2010: 251; Skudrzyk 2005: 149). W obu gatunkach poszczególne wypowiedzi poprzedzone są informacją o dacie wysłania oraz informacją o nadawcy (Krzempek 2006: 364; Szczepaniak 2022: 106). Co istotne, w przypadku SMS-ów odbiorca nadaje nazwę nadawcy, a jeśli tego nie zrobi funkcję tę pełni numer¹³. W starszych modelach telefonów każda wiadomość traktowana jest jako osobny komunikat, a interfejs nowszych przypomina interfejs IM, gdyż wszystkie wiadomości układane są w rozmowę z wypowiedziami odebranymi wyrównanymi do lewej, a wysłanymi – do prawej (Maryl 2015: 386). Tekst SMS-a jest pisany, choć może być uzupełniony drobnymi elementami graficznymi: w starszych tworzonymi wyłącznie z liter, cyfr i znaków interpunkcyjnych, obecnie są to także kolorowe emotikony. Wymiana na IM jest za to multimedialna, a użytkownicy mogą wysyłać sobie zdjęcia, filmy, linki, pliki itd. (Crystal 2010: 249). W ramach aspektu pragmatycznego należy wskazać, że SMS ma jednego nadawcę i odbiorcę, żeby nawiązać kontakt wystarczy jedynie znać czyjś numer telefonu. W przypadku IM przekłada się to na znajomość czyjś konta, a tekst jest współtworzony przez dwoje użytkowników, pełniących wymiennie role nadawcy i odbiorcy poszczególnych wypowiedzi. SMS-y pełnią „najczęściej funkcję praktyczno-życiową i fatyczną” (Krzempek 2006: 367–368), podobnie jak IM. Wiąże się to z ich szeroką rozpiętością tematyczną, cechą w ramach aspektu poznawczego, choć są to przeważnie sprawy codzienne, z reguły błahe (Krzempek 2006: 367; Malinowska 2004: 195; Szczepaniak 2022: 109). Oba gatunki cechuje spontaniczność i ekspresywność. Charakterystyczna dla nich jest także skrótowość (Krzempek 2006: 367; Skudrzyk 2005: 145; Wolańska 2002: 29–30; Szczepaniak 2022: 109–110). Tak jak we wcześniej omawianych gatunkach są to, obok leksyki i składni, wyznaczniki stylu potocznego, a więc są częścią aspektu stylistycznego. Wysłania SMS-a nie można cofnąć, w przeciwieństwie do wypowiedzi wysyłanych przez wybrane komunikatory, w tym komunikator na Instagramie. Jest to cecha w ramach aspektu pragmatycznego.

W przypadku opowiadania *Imagined* mamy do czynienia ze współczesnymi SMS-ami, których interfejs w niewielkim stopniu różni się od interfejsu komunikatorów. Przytoczenia w

¹³ Nie zawsze dotyczy to nadawców instytucjonalnych, czasem komunikaty od nich przychodzą podpisane nazwą nadawcy, choć ich numer nie znajduje się na liście kontaktów odbiorcy.

opowiadaniu można jednoznacznie rozpoznać jako SMS-y dzięki komunikatom systemowym, które autorka uwzględniła w tekście: informacji o nieodebranych połączeniach oraz o zablokowaniu numeru. Kolejną wskazówką jest fakt, że podczas pierwszej wymiany SMS-owej między Arthurem a Merlinem wypowiedzi tego drugiego są sygnowane słowami „Nieznany numer [Unknown number]”, co gdy zostaje on rozpoznany przez Arthura, zostaje zmienione na „Merlin” w ramach tej samej wymiany.

W sumie w fanfiku pojawia się 291 SMS-ów w ramach 16 wymian (7 między Arthurem a Morgana, 4 – Arthurem a Gwen, 4 – Arthurem a Merlinem, 1 – Arthurem a Lancelotem¹⁴) oraz dwie ilustracje¹⁵ tej samej rozmowy na IM między Arthurem a Merlinem składającej się z 12 wypowiedzi. Wszystkie teksty są przytoczone z punktu widzenia Arthura, o czym świadczy wizualne rozłożenie poszczególnych tekstów: jego SMS-y są wyrównane do prawej, SMS-y jego rozmówców – do lewej. Przytoczenia są krótkie, co istotne jedna myśl bywa przedstawiana w kilku następujących po sobie wypowiedziach.

Ciąg tekstów jednego bohatera poprzedzony jest nazwą użytkownika. Tylko w pewnym stopniu odzwierciedla to sposób wyświetlania SMS-ów na smartfonach. Należy jednak zwrócić uwagę na to, że umieszczenie nazwy użytkownika także nad wiadomościami Arthura – bohatera, z którego punktu widzenia je obserwujemy – przede wszystkim ma na celu ułatwienie czytelnikowi orientacji w tekście. Przy każdej nowej rozmowie czytelnik od razu zna tożsamość obu rozmówców. W przypadku przytoczeń IM na autora poszczególnych wypowiedzi wskazują elementy imitujące wygląd komunikatora na Instagramie.

SMS-y w opowiadaniu są niemal wyłącznie tekstowe. Jedne jest linkiem, a w 12 z nich obecne są kolorowe emotikony, które przede wszystkim podkreślają emocjonalny wydźwięk wypowiedzi, np. „**Guinevere:** / po prostu go zapytaj, Arthur, naprawdę 🙄 [just go and ask him arthur i swear 🙄]” (Imagined 2023).

Wszystkie wymiany odbywają się między dwoma postaciami, które znają swój numer telefonu, a więc w założeniu znają się nawzajem. Merlin i Arthur na początku *Like-Hate-Love* mają jedynie wspólnych znajomych, więc zarówno ich pierwsza rozmowa przez komunikator: „Merlin: hej?? / znam cię [hi?? / do i know u]” (Imagined 2023), jak i pierwsza wymiana SMS-ów:

¹⁴ Ukazane metadane prezentują ją jako rozmowę między Arthurem a Gwen, co zostaje wyjaśnione w pierwszym SMS-ie Lancelota: „Tu Lancelot, Gwen śpi [This is Lancelot, Gwen is asleep]” (Imagined 2023). Brak zmiany nagłówka wypowiedzi Lancelota po tej deklaracji również pełni funkcję uwiarygodniającą.

¹⁵ Pierwsza z nich przedstawia dwie wypowiedzi, które pojawiają się także na drugiej z nich. Obecność dwóch ilustracji oraz fragmentu tekstu między nimi podkreśla niezdecydowanie Arthura co do tego, czy powinien odpowiedzieć oraz czas, jaki zajęło mu podjęcie decyzji.

[Nieznany numer]

powiedziano mi że nie jesteś preskrytywistą, ale miałeś ciężkie dzieciństwo z ojcem, który by cię wykończył, gdybyś nie nauczył się poprawnej wymowy przed ósmym miesiącem życia czy coś takiego, gwen stara się, żebym był dla ciebie miły

Arthur

Kto to?

[Unknown number]

i have been told u are not a prescriptivist but u had a very tough childhood with a father who might have ended u if you did not learn to spell properly before you were eight months old or something like that anyway, gwen's trying to make me be nice to you

Arthur

Who is this?]

(Imagined 2023)

zaczynają się od określenia kim są i skąd mogą się znać. Dodatkowo dobrze oddaje to fakt, że portale społecznościowe używane są przede wszystkim do podtrzymywania już istniejących znajomości, a nie ich nawiązywania (Popiołek 2018: 41; 115–117)

SMS-y w *Like–Hate–Love* są głównym motorem akcji opowiadania. To z nich czytelnik dowiaduje się o kolejnych działaniach Arthura w ramach głównego wątku romantycznego, ponieważ albo zostają one w nich omówione („**Arthur** / Morgana. Podobno jesteś instagramowym guru, nieprawdaż? / Jeśli polubi się zdjęcie i od razu usunie to polubienie, to czy ten ktoś dostanie powiadomienie? [Morgana. You are presumably some Instagram guru, aren't you? / If you like and then immediately unlike a picture, do they get a notification?]”; Imagined 2023), albo też dzieją się przez SMS-y („**Merlin** / możemy pójść na randkę. jeśli chcesz [we can go on a date. if you want]” czy „**Arthur** / Powiedziano mi, że mogłem źle zrozumieć pewne sprawy / Przepraszam [I've been told I may have misinterpreted some things / I'm sorry.]”; Imagined 2023). Ich funkcja fatyczna jest przez to drugorzędna.

Styl przytoczeń SMS-ów nie różni się od stylu, jakiego bohaterowie używają w pozostałych wypowiedziach, co ponownie wskazuje na wykorzystanie go do charakteryzowania postaci.

7. Wnioski

Sposób, w jaki autorka skonstruowała swój tekst wskazuje, że przytoczone w jego ramach teksty prymarnie internetowe są cytatami struktury. Przytoczenia wyraźnie wydzielono, a

jednym z wyznaczników początku tekstu są – w niektórych przypadkach okrojone – metadane. Dotyczy to obu sposobów przedstawiania gatunków prymarnie internetowych, choć są między nimi istotne różnice, dużo wyraźniejsze niż między przytoczeniami różnych gatunków.

Przytoczenia w formie tekstowej zachowują wybrane elementy aspektu strukturalnego, ograniczona jest przede wszystkim ich multimedialność, szczególnie, gdy mowa o oddaniu metadanych. Warto też zauważyć, że w przypadku tweetów i SMS-ów ich multimedialność dotyczyła jedynie obecności emotikon. Dobrze został oddany aspekt pragmatyczny, co wiąże się z faktem, że bohaterowie używają powyższych gatunków w sposób typowy. Ograniczenie wizualnej strony sprawia, że ukazanie intertekstualności tych tekstów sprowadza się do przedstawienia ich dialogowości. Pozostałe dwa aspekty – poznawczy i stylistyczny – są oddane dobrze. Bohaterowie piszą o swoich codziennych sprawach językiem potocznym, a niektórzy używają także charakterystycznych dla internetowej angielszczyzny skrótów. Tekstowe ukazanie tych gatunków nie pozwala jednak na ich jednoznaczne rozpoznanie bez dodatkowych wskazówek. Ich brak w stosunku do przytoczeń postów i komentarzy na Twitterze sprawia, że jest to jedna z możliwych interpretacji, zarówno jeśli mowa o rozpoznaniu gatunku, jak i portalu.

Przytoczenia w formie obrazów oddają aspekt strukturalny szczegółowo, wraz z nieistotnymi dla fabuły, a charakterystycznymi dla danych gatunków elementami wizualnymi, takimi jak multimedialne metadane, wielopoziomowość komunikacji, zachęta do stworzenia własnej wypowiedzi, czy niepodjęte przez bohaterów a możliwe interakcje (por. Podviazkina, 2020: 124), co jednocześnie wskazuje, że w ten sposób *Imagined* w pełni ukazała interaktywność przedstawionych gatunków, podobnie jak pozostałe składowe aspekty pragmatycznego, to znaczy sytuację nadawczo-odbiorczą i funkcje tych tekstów. Posty oddane przez obraz są multimedialne: wypowiedzi obok tekstu zawierają także różnego rodzaju elementy wizualne. Tak jak w przypadku przytoczeń w formie tekstu aspekty poznawczy i stylistyczny są oddane dobrze. Dotyczy to nie tylko treści i stylu części werbalnych, ale też zawartych w postach fotografii. Przedstawienie tekstów w formie obrazu pozwala czytelnikom na jednoznaczne rozpoznanie gatunków oraz portalu, z których bohaterowie korzystają: czy to w formie strony internetowej (Facebook), czy aplikacji (Instagram). Najwyraźniej pokazują to posty Uthera. Są one atypowym egzemplarzem gatunku: stosunkowo długie, pisane staranną angielszczyzną, nie przedstawiają życia nadawcy, a ich główną funkcją jest funkcja impresywna. Jednocześnie w pełni oddano ich metadane, co więcej, są one multimedialne. Bez problemu zostały więc rozpoznane jako posty na Facebooku, a wszelkie odstępstwa od

wzorca postu na portalu społecznościowym zinterpretowano jako elementy charakteryzujące bohatera.

Powyższe wnioski potwierdzają wagę przedstawiania aspektu strukturalnego oraz pragmatycznego, przede wszystkim multimedialności i interaktywności, cech charakteryzujących współczesny język internetu, co było widoczne także w przytoczeniach gatunków prymarnie internetowych w tekstach drukowanych (Szczepaniak 2022: 162).

Publikowanie online, nie tylko na stronie Archive of Our Own, wiąże się z większym udziałem przytoczeń w formie obrazu, co pozwala na dużo dokładniejsze oddanie powyższych dwóch cech. Ten sposób przytaczania tekstów internetowych umożliwia natychmiastowe rozpoznanie nie tylko gatunku, ale też portalu, z którego przytaczany tekst pochodzi. Ma on jednak pewne wady, notabene związane z charakterem języka internetu. Na początku 2024 roku przez pewien czas obrazy się nie wyświetlały, a potencjalny czytelnik widział jedynie fragmenty tekstowe: oddające gatunki prymarnie internetowe mniej dokładnie, ale trwalej.

Bibliografia

- Alhabash, Saleem, Mengyan Ma (2017) "A Tale of Four Platforms: Motivations and Uses of Facebook, Twitter, Instagram, and Snapchat Among College Students". *Social Media + Society*, 3 (1); 1–13, [pobrane z <https://journals.sagepub.com/doi/10.1177/2056305117691544>. Data ostatniego dostępu: 01.03.2024].
- Crystal, David (2010) *Language and the Internet* (second edition). Cambridge: Cambridge University Press.
- Danek, Danuta (1972) *O polemice literackiej w powieści*. Warszawa: Państwowy Instytut Wydawniczy.
- Gajda, Stanisław (2008) „Gatunkowe wzorce wypowiedzi”. [W:] Danuta Ostaszewska, Romuald Cudak (red.) *Polska genologia lingwistyczna*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN; 130–142.
- Goroshko, Olena (2005) „Językowe właściwości tekstu elektronicznego. Analiza porównawcza angielskich i rosyjskich witryn internetowych”. (tłum.) Łukasz Witczak. [W:] Agnieszka Dytman-Stasienko, Jan Stasienko (red.) *Język @ multimedia*. Wrocław: Wydawnictwo Naukowe Dolnośląskiej Szkoły Wyższej Edukacji TWP; 411–421.
- Grzenia, Jan (2006) *Komunikacja językowa w Internecie*, Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.

- Hautsch, Jessica (2022) "Pic Sets, Fan Cognition, and Fannish Networks of Meaning". *Transformative Works and Cultures*. 38 [pobrane z <https://journal.transformativeworks.org/index.php/twc/article/view/2151/3015>. Data ostatniego dostępu: 17.04.2024].
- Imagined (2023) *Like-Hate-Love* [pobrane z <https://archiveofourown.org/chapters/113443765>. Data ostatniego dostępu: 26.04.2024]
- Kaczmarz, Ewa (2018) „Wzorzec gatunku internetowego”. *Prace Językoznawcze*, 20 (1); 71–81.
- Kępa-Figura, Danuta (2021) „Grzeczność językowa w polskich mediach społecznościowych – zarys problemu”. *Socjolingwistyka*, 35; 171–193. <http://dx.doi.org/10.17651/SOCJOLING.35.10>.
- Krzempek, Monika (2006) „SMS jako genologiczne *signum temporis*”. *Stylistyka*, 15; 361–370.
- Lisowska-Magdziarz, Małgorzata (2017) *Fandom dla początkujących. Część I: Społeczność i wiedza*. Kraków: Instytut Dziennikarstwa, Mediów i Komunikacji Społecznej Uniwersytetu Jagiellońskiego.
- Malinowska, Ewa (2004) „Napisz do mnie przez telefon – od epistoły do SMS-a”. [W:] Danuta Ostaszewska (red.) *Gatunki mowy i ich ewolucja. Tom II: Tekst a gatunek*. Katowice: Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego; 189–197.
- Maryl, Maciej (2015) *Życie literackie w sieci. Pisarze, instytucje i odbiorcy wobec przemian technologicznych*. Łódź: Instytut Badań Literackich PAN.
- Mazurek, Kamil (2018) *Facebook. Od portalu społecznościowego do narzędzia polityki*. Lublin: Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie Skłodowskiej.
- Podviazkina, Alena (2020) „Polilog w mediach społecznościowych – tematyczna struktura tekstu a grzeczność językowa.” *Prace Językoznawcze*, 22 (4); 121–138.
- Popiołek, Malwina (2018) *Czy można żyć bez Facebooka? Rola serwisów społecznościowych w sieciowym społeczeństwie informacyjnym*. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.
- Powerska, Aleksandra (2023) „Fotograficzne peryferie Instagrama”. *Kultura Współczesna*, 121: Obrazy wykluczone; 16–29. <http://dx.doi.org/10.26112/kw.2023.121.02>.
- Segev, Elad (2023) „Sharing Feelings and User Engagement on Twitter: It’s All About Me and You”. *Social Media + Society*, 6 (3); 1–13 [pobrane z

- <https://journals.sagepub.com/doi/10.1177/20563051231183430>. Data ostatniego dostępu: 17.04.2024]
- Serafinelli, Elisa (2020) „Networked Remembrance in the Time of *Insta-Memories*”. *Social Media + Society*, 8 (1); 1–12 [pobrane z <https://journals.sagepub.com/doi/10.1177/2056305120940799>. Data ostatniego dostępu: 21.03.2024].
- Skudrzyk, Aldona (2005) *Czy zmierzch kultury pisma? O synestezji i analfabetyzmie funkcjonalnym*. Katowice: Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego.
- Sobczak, Barbara (2020) „O funkcjach hasztagu na Twitterze”. *Poradnik Językowy*, 4; 35–50.
- Szczepaniak, Martyna (2022) *Język internetu w polskiej prozie współczesnej. Rozważania genologiczne i funkcjonalne*. Praca doktorska: Wydział Polonistyki Uniwersytetu Jagiellońskiego.
- Urzędowska, Aleksandra (2019) „Komentarz na facebooku jako quasi-gatunek internetowy – język i typologia”. *Język. Komunikacja. Informacja*, 14; 118–138.
- Wojtak, Maria (2008) „Genologia tekstów użytkowych”. [W:] Danuta Ostaszewska, Romuald Cudak (red.) *Polska genologia lingwistyczna*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN; 339–352.
- Wolańska, Ewa (2002) „Właściwości komunikacyjne, genologiczne i językowe krótkiej wiadomości tekstowej (SMS). Wybrane zagadnienia”. *Poradnik Językowy*, 10; 21–30.
- Wysokińska, Aleksandra (2016) „O czym chcemy powiedzieć światu? Socjologiczna analiza hashtagów na Twitterze i Instagramie”. [W:] Krzysztof Sakowski, Łukasz M. Płęsa (red.) *Nowe media w języku, kulturze i literaturze*. Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego; 127–145.